

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-
แม่โขง (Ayeyawady – Chao Phraya – Mekong
Economic Cooperation Strategy)
(ACMECS)

ภูมิหลัง (Background)

ชื่อเดิมยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ระหว่างกัมพูชา
ลาว พม่า และไทย
(Economic Cooperation
Strategy: ECS) คือกรอบ
ความร่วมมือระหว่าง
5 ประเทศ ได้แก่
กัมพูชา ลาว พม่า ไทย
และเวียดนาม (เพิ่งเข้าร่วมเป็นสมาชิก เมื่อวันที่
10 พฤษภาคม 2547) เป็นกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคที่
จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งและความ
หลากหลายของทั้ง 5 ประเทศเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-
เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า ไทย และ
เวียดนาม (ACMECS) เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ในระดับอนุภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์จากความ
แข็งแกร่ง และความหลากหลายของทั้งห้าประเทศสมาชิกเพื่อ
ส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งนี้ การประชุมระดับผู้นำ
ACMECS มีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ที่
เมืองพุกาม สหภาพพม่า ซึ่งผู้นำประเทศสมาชิกได้ลงนามใน
ปฏิญญาพุกาม (Bagan Declaration) เพื่อจัดตั้งกรอบ
ความร่วมมือ ACMECS พร้อมทั้งให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติ
การ ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือ 5 สาขา ได้แก่ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อมา ในการประชุมระดับรัฐมนตรีเมื่อเดือนสิงหาคม 2548 ที่เมืองเสียมราฐ

ที่ประชุมเห็นชอบให้สาธารณสุขเป็นสาขาความร่วมมือที่ 6
ภายใต้กรอบ ACMECS

การประชุมระดับผู้นำครั้งนี้เน้นเป็นการประชุมครั้ง
ประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงมิติใหม่ของการร่วมมือใน
อนุภูมิภาคระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า และไทย ทั้งสี่ประเทศจะ
ร่วมกันผลักดันพัฒนาการความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
อย่างเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ก่อนที่จะมีการประชุมระดับ
ผู้นำ ผู้แทนจากกัมพูชา ลาว พม่า และไทยได้ร่วมการประชุม
ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสและระดับรัฐมนตรีที่กรุงย่างกุ้งในวันที่
10 พฤศจิกายน 2546 ซึ่งที่ประชุมทั้งสองระดับได้ข้อสรุป
เกี่ยวกับปฏิญญาพุกามและแผนปฏิบัติการตามแนว ยุทธศาสตร์
ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสี่ประเทศสมาชิกเสนอต่อ
ที่ประชุมระดับผู้นำในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ซึ่ง
เป้าหมายสำคัญคือ การประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองที่
จะสร้างมิติใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

ปฏิญญาพุกาม (Bagan Declaration) ว่าด้วย
ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว
พม่า และไทย ซึ่งระบุความร่วมมือใน 5 สาขา คือ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือทางด้านการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม ในภูมิภาค การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีเนื้อหาครอบคลุมเป้าหมายที่มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การสร้างงาน การสร้างรายได้ และการบริหารจัดการความยากจน อันจะเป็นการลดช่องว่างทางเศรษฐกิจในทั้งสี่ประเทศ โดยระบุถึงหลักการที่เน้นความร่วมมือที่สามารถทำได้จริง เห็นผลเร็ว มุ่งผลประโยชน์ร่วมกันตามความสมัครใจ และส่งเสริมความร่วมมือในกรอบอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วด้วย ทั้งนี้ ในแนบท้ายของปฏิญญาพุกามคือ แผนปฏิบัติการของความร่วมมือทั้ง 5 สาขาข้างต้น โดยมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการทั้งในมิติหลายฝ่ายและทวิภาคี

นายกรัฐมนตรีไทยได้เสนอแนวนโยบายของไทยต่อยุทธศาสตร์ ACMECS ซึ่งมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเจริญมั่งคั่งทางเศรษฐกิจร่วมกันในทั้งสี่ประเทศ แผนปฏิบัติการควรมีพลวัตและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยเน้นประโยชน์ของประชาชนในประเทศสมาชิกเป็นหลัก โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยเน้นโครงการ Four Countries One Destination โดยพร้อมจะสนับสนุนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยให้เดินทางต่อไปยังสมาชิก ACMECS อีกสามประเทศ ซึ่งมีวิธีการส่งเสริมได้หลายรูปแบบ เช่น การเน้นประชาสัมพันธ์ การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทางอากาศ การปรับปรุงท่าอากาศยาน ฯลฯ นายกรัฐมนตรียังได้เสนอให้ประเทศสมาชิก ACMECS ใช้รูปแบบการตรวจลงตราในลักษณะเดียวกันกับ Schengen Visa โดยให้กระทรวงการต่างประเทศของสมาชิก ACMECS ร่วมกันศึกษาและนำไปปฏิบัติ

แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว พม่าและไทย (Economic Cooperation Strategy Plan of Action) มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2546 – 2555 และจะมีการทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินการทุก ๆ 2 ปี โดยแบ่งช่วงเวลาของการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ เป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะสั้น (พ.ศ. 2546 – 2548) ระยะกลาง (พ.ศ. 2549 – 2551) และ ระยะยาว (พ.ศ. 2552 – 2555) การประชุมรัฐมนตรี ACMECS อย่างไม่เป็นทางการ (ACMECS Special SOM and Ministerial Retreat) ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 - 2 พฤศจิกายน 2547 จังหวัดกระบี่ ได้เห็นชอบรับเวียดนามเข้าเป็นสมาชิก ACMECS เป็นประเทศที่ 5 และเป็นครั้งแรกที่มีผู้แทนประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาเข้าร่วม ได้แก่ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เยอรมนี ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank – ADB) และที่ประชุมรัฐมนตรี ACMECS ได้ตกลงจัดตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงานในสาขาความร่วมมือทั้ง 5 สาขา และมอบหมายประเทศสมาชิกแต่ละประเทศทำหน้าที่

เป็นประเทศผู้ประสานงาน (Coordinating Country) โดยสาขาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว คือ กัมพูชา

แผนปฏิบัติการความร่วมมือสาขาการท่องเที่ยวภายใต้กรอบ ACMECS มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ เพื่อการส่งเสริมยุทธศาสตร์ร่วมทางด้านการท่องเที่ยวในกรอบ CLMT (Cambodia-Lao-Myanmar-Thailand) เพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทางเข้ามาของประชาชนจากภายนอกภูมิภาค และการเดินทางภายในกลุ่ม CLMT โดยจะดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมการตลาดร่วมกันในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาค และเปิดให้มีการท่องเที่ยวในตลาดระดับบน
2. ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบันและ พัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ โดยรักษาแหล่งวัฒนธรรมและธรรมชาติ
3. ให้มีความร่วมมือเพื่อการขยายความปลอดภัย และความมั่นคงด้านการท่องเที่ยว
4. พัฒนาเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวและฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศ กัมพูชา ลาว พม่า และไทย (CLMT)
5. จัดตั้งเครือข่ายศูนย์ฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาผู้ฝึกอบรมเพื่อการจ้างงานข้ามประเทศ ระหว่างกลุ่ม CLMT
6. ปรับปรุงจุดตรวจบริเวณชายแดนเพื่อการส่งเสริม การอำนวยความสะดวกการข้ามชายแดนและ ผ่อนคลायกฎระเบียบสำหรับการเดินทางเข้ากลุ่ม ประเทศ CLMT ร่วมมือและส่งเสริมการเชื่อมโยง เส้นทางการบินระหว่างกลุ่ม CLMT แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง กัมพูชา ลาว พม่า และไทย (Economic Cooperation Strategy Plan of Action) มีกำหนด ระยะเวลา 10 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2546 – 2555 และจะมีการทบทวนความก้าวหน้าของการดำเนินการ

ทุก ๆ 2 ปี โดยแบ่งช่วงเวลาของการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ เป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน – ระยะสั้น (พ.ศ. 2546 – 2548) ระยะกลาง (พ.ศ. 2549 – 2551) และระยะยาว (พ.ศ. 2552 – 2555)

ความร่วมมือทางด้านการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

เพื่อการส่งเสริมยุทธศาสตร์ร่วมทางด้านการท่องเที่ยวในกลุ่ม ACMECS เพื่ออำนวยความสะดวก

การเดินทางเข้ามาของประชาชนจากภายนอกภูมิภาคและการเดินทางภายในกลุ่ม ACMECS

แผนปฏิบัติการ :

- ดำเนินการส่งเสริมและการตลาดร่วมกันในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคและ เปิดให้มีการท่องเที่ยวในตลาดระดับบน
- ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบันและแหล่งวัฒนธรรมและธรรมชาติ ให้มีความร่วมมือเพื่อการขยายความปลอดภัยและความมั่นคงด้านการท่องเที่ยว
- พัฒนาเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวและฐานข้อมูลร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศ ACMECS
- จัดตั้งเครือข่ายศูนย์ฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาผู้ฝึกอบรมเพื่อการจ้างงานข้ามประเทศระหว่างกลุ่ม ACMECS
- ปรับปรุงจุดตรวจบริเวณชายแดนเพื่อการส่งเสริมการอำนวยความสะดวกการข้ามชายแดนและผ่อนคลายกฎระเบียบสำหรับการเดินทางเข้ากลุ่มประเทศ ACMECS

โครงการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวไทย-พม่าตามแผนปฏิบัติการ

โครงการร่วมมือของความร่วมมือกันระหว่างประเทศ CLMT (Common CLMT Projects, Programs and Cooperation Arrangements) ในสาขาการท่องเที่ยว จำนวน 13 โครงการ

1. ให้มีการจัดทำการศึกษาความเป็นไปได้ของกลุ่ม (Clusters) สำหรับ การท่องเที่ยว ร่วม กัน (COMMON tour packages) ทั้งในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เช่น เส้นทางพุกาม-สุโขทัย-เสียมราฐ-จำปาศักดิ์
2. ให้มีการเดินทางข้ามชายแดนในลักษณะของคาราวานท่องเที่ยว การท่องเที่ยวข้ามประเทศและการจัดการยานท่องเที่ยว
3. การฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยว ผ่านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในด้านการท่องเที่ยว การตลาด เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการด้านการท่องเที่ยว และการจัดการด้านการโรงแรม
4. ส่งเสริมเขตพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองและการคุ้มครองสัตว์ป่าตามแนวชายแดนกลุ่มประเทศ CLMT เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
5. ให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ และกำหนดพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
6. การดำเนินการตามแนวคิด “Four countries one destination”
7. การอำนวยความสะดวกทางด้านการตรวจลงตราหนังสือเดินทางแบบ Visa on arrival การออกใบอนุญาตผ่านแดน ณ ด่านชายแดนขาเข้า
8. ศึกษาความเป็นไปได้ในโครงการเชื่อมโยงทางอากาศ
9. ให้นำรูปแบบการเดินทางในลักษณะเครื่องบินแบบเหมาลำแบบปกติ หรือแบบเช่าเหมาลำ (regular charters and charter flights)

10. ให้มีการทบทวนความตกลงทางการเงิน และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
11. การเปิดจุดผ่านแดนที่มีศักยภาพ
12. ให้มีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ทางด้านการความปลอดภัยและความมั่นคงทางด้านการท่องเที่ยวร่วมกันในกลุ่ม CLMT
13. จัดตั้งคณะทำงานร่วมทางด้านการร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วยภาครัฐและเอกชนในระดับชาติของกลุ่ม CLMT ACMECS มีโครงการความร่วมมือ (Common CLMT Projects, Programs and Cooperation Arrangement) 46 โครงการ และโครงการความร่วมมือทวิภาคี (Bilateral Projects) 224 โครงการ

7. การพัฒนาบุคลากร (ACMECS Learning Forum on Sustainable Cultural Tourism) ที่จังหวัดสุโขทัย ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม – 5 กันยายน 2548

ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว

1. การจัดทำ ACMECS Single Visa อยู่ระหว่างดำเนินการของกรมการกงสุล
2. การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวไทย-กัมพูชาโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
3. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศตามแนวชายแดนโดยกิจกรรมท่องเที่ยวทางจักรยาน (CLMT Tourism Cooperation Bicycle Tour) ดำเนินการแล้วเมื่อ เมษายน 2547 โดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
4. การพัฒนาบุคลากร (ACMECS Cultural Heritage Tourism: Managing Historic Resources within a Tourism Context) ดำเนินการแล้ว 19-23 สิงหาคม 2547 โดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว และสมาชิก ACMECS
5. จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชื่อมโยงโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสังวาลย์มรดกแห่งเอเชีย (Heritage Necklace of Asia)
6. ดำเนินการแล้ว โดยสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว สมาชิก ACMECS และองค์การการท่องเที่ยวโลก